

Da je dopisnik imao pred očima pravi smisao papina Motu propria nebi onako samopouzđano istupao. Još više, da je on živio i učio za vrijeme pontifikata Pija X, znao bi, u kakvom se neizgodnom položaju papa nalazio pri najezdi modernističkih zabluda. Te su većinom izvirale iz mutnih izvora savremene krive filozofije: skepticizma, relativizma, pragmatizma, psihologizma. Zablude su počele zahvatati i katoličke ljude i katoličke škole. Bio sam u Rimu živim svjedokom ovoga razornoga djelovanja sa strane Murria, Le Roy i Loisyja. Papa je mudro učinio što je zapovijedio povratak na filozofiju sv. Tome, dotično na skolastičnu filozofiju i njezine principe. Katoličke su škole poslušale glas sv. Oca. Mi smo danas živi svjedoci procvata nove skolastičke filozofije (Louvain — Mercier; Milano — Gemelli; Zagreb — Zimmermann), koja se u svom suvremenom napretku — a na starim zdravim temeljima — nameće poštivanju i samih protivnika.

*

Da zaključim: sv. se Toma, Anđeoski Naučitelj, ne može s pravom ubrajati među preteče dogme Bezgriješnog Začeca Majke Božje.

Bilješke.

I. — † **Dr. Ljudevit Ivančan**, kanonik zagrebački i član utemeljitelj HBAkademije umro je u 82 godini svoga života u Zagrebu dne 1. ožujka 1935. Rođeni zagrepčanin, školovan u Zagrebu, zaređen je za svećenika god. 1876., službovao nešto kao kapelan i vjeroučitelj, dobar niz godina u Zaboku i Stenjevcu kao župnik, te je god. 1906. postao kanonikom. Kao takav obnašao je razne kanoničke časti, a god. 1912. bio imenovan opatom sv. Margarete de Bela.

Bio je već preko 30 godina svećenikom, kad je u Rimu postigao doktorat kanonskog prava. Kasno se i perom počeo baviti, pa je njegov historijski rad sav od vremena njegovog boravka kao kanonika u Zagrebu, gdje je proživio ipak skoro 30 godina. Mnogo se bavio proučavanjem povijesti zagrebačke nadbiskupije, a napose prvostolnog Kaptola zagrebačkoga.

U njegov historijski rad treba ubrojiti radnje: »Seljačka buna u varaždinskom generalitetu 1755.« (Vjesnik zemalj. arhiva). God 1910. i 1911. napisao je u 17 svezaka »Opis Valvasorove zbirke slika«, koje se nalaze u Grafičkoj zbirci. Znamenita Valvasorova zbirka sadržava 10533 djela, od kojih je pokojni Ivančan ustanovio 4133 komada i 455 njihovih autora. God. 1916. napisao je »Inventar stolne crkve zagrebačke« koliko je bilo moguće, sa historijskim podacima, u dva primjerka. Od g. 1912. do 1914. sastavio je: »Podatke o zagrebačkim kanonicima« od davnine do danas. (Koncept u Zemaljskom arhivu). »Stanovi za-

grebačkih kanonika« u »Vjesniku Zemaljskog arhiva« godine 1931. Za sedamstogodišnji jubilej čazmanskog kaptola god. 1932. napisao je knjigu: »Čazmanski kaptol« (1232.—1932.). Osim toga izašao je niz njegovih istraživanja u »Vjesniku arheol. društva« i »Narodnoj Starini«. U »Bogoslovskoj Smotri« je napisao ove radnje: »Duhovni viteški redovi u Hrvatskoj u srednjem vijeku«. (1926). — »Ivan i Leonardo de Cardinalibus, senjski biskupi XIV. stoljeća, prije zagreb. kanonici« (1928.). — »Kaptolska tvrđa Sisak« (1928.). — »Prekokupski posjedi zagrebačke nadbiskupije« (1929.). — »Požari Zagreba XVII.—XVIII. stoljeća« (1931.). — »Rezidencija zagrebačkih biskupa« (1933.). — »Aleksander Ignacij barun Mikulich de Broknnovecz« (1933.).

Kraj toga je mnogo njegovih djela ostalo u rukopisu: Tako je: »Historija kanonika crkve zagrebačke« od počeka 12. vijeka, kad je osnovan zagrebački kaptol do danas. Zatim je prikupio razne rukopise iz XVII. vijeka od Benedikta Vinkovića, zagrebačkog biskupa, Vitezovića, Tom. Kovačevića, zagrebačkih kanonika i vrsnih historiografa zagrebačke katedrale i biskupâ, kaptola i kanonika. Sve je to pretipkao u više primjeraka. Isto je tako prepisao na stroju još neke rukopise iz 17. i 18. vijeka, koji se sada nalaze u arhivu Jugoslavenske akademije, a nekoć su bili vlasništvo kaptolskog arhiva. On njega je isto tako: »Knjiga gatalica K. Zrinske«, koji se rukopis nalazi u Sveučilišnoj knjižnici.

U Arhivu za Crkvenu povijest Hrvata »Croatia Sacra« objelodanio je ove radnje: »Nešto o bojevima s Turcima kod Siska u XVI. stoljeću« (svez. 1); »Čazmanski kaptol« (1232—1932.) (Svez. 3); »Zagrebački kaptol« (1093.—1932.) (Svez. 4).

Javljao se i u »Katoličkom Listu« zagrebačkom i prije svoga dolaska u Zagreb. Bio je veoma marljiv i radin, kako pokazuju njegove brojne radnje. Odličan po položaju u kaptolskom zboru, pokojnik se brojio među njegove članove od značenja i ugleda.

Uredništvo »Bogoslovске Smotre« odaje ovijem počast svom saradniku i članu utemeljitelju! Neka mu svijetli svijetlost vječna!

II. — Euharistijski kongres u Ljubljani. Ove se godine održaje veliki Euharistijski kongres u Ljubljani od 28. lipnja do 1. srpnja. U prošloj godini 1934. bilo je oko 9 različnih kongresa u čitavoj državi, što je svakako jedan veoma lijep znak za jakost vjere u Presv. oltarski sakrament, i ako se stopostotna jakost vjere ne smije pridati brojčanoj jakosti učenika na tim kongresima. Znamo, da se u manjim mjestima i same euharistijske priredbe polaze kao i druge priredbe što nose sobom neku naročitu novost i zanimivost.

Vrlo je toga radi dobra misao permanentnog odbora, da se provede uvijek duhovna priprava na takove Euharistijske kongrese, da od njih bude doista i moralne koristi po život naših vjernika.

Ne manje bi pak bilo potrebno, da permanentni odbor preporučí, a možda nekako i sam pripomogne k tome, da na naše euha-